

خلاصه سیاستی ۵

نقش آموزش و ارتقای سلامت در شرایط اضطراری

نویسنده:

محمدحسین تقدیسی^{۱*}

چکیده

ارتقای سلامت با توجه به تأثیر در پیشبرد اهداف توسعه پایدار با محوریت "سلامت برای همه و همه برای سلامت"، قادر است ظرفیت‌های لازم را در ارتقای همه جانبه سواد سلامت، سواد رسانه‌ای و سواد کلینیکی جامعه و پیشگیری همه جانبه ایجاد نماید. انجمن علمی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ایران بر موارد ذیل به عنوان حوزه‌های اولویت‌دار سلامت در شرایط کنونی تأکید می‌نماید. بزرگترین مسئولیت ستاد و مسئولین وزارت بهداشت، شفافیت، پاسخگویی، اعتمادسازی، اقناع کردن جامعه و اطلاع‌رسانی در جهت ترویج فرهنگ پیشگیری، خودمراقبتی و ارتقای سلامت جامعه است. بهره‌وری از ظرفیت سازمان‌های غیردولتی با تشکیل دفتر مشارکت همگانی، بومی‌سازی درس‌آموخته‌های کشورهای جهان را مقدور می‌سازد. رویکرد سیستمی در شرایط کنونی گذشته از هماهنگی و هم‌افزایی کلیه ارگان‌ها و نهادهای مرتبط، برنامه‌ریزی راهبردی کوتاه‌مدت و میان‌مدت را جهت مدیریت بحران مقدور می‌سازد. این مدیریت و تقسیم وظایف با به‌کارگیری سرمایه‌های اجتماعی رسمی و غیررسمی در جهت عبور از بحران و ایجاد فرهنگ مدیریت هماهنگ یاری می‌رساند.

کلیدواژه‌ها: ارتقای سلامت، اضطراری، خودمراقبتی

خلاصه سیاستی

ارتقای سواد سلامت جامعه و همچنین ترویج فرهنگ پیشگیری و خودمراقبتی می‌باشد.

۲. درخواست می‌گردد وزارت بهداشت نسبت به حمایت جدی و عملی و برنامه‌ریزی شده از سازمان‌های غیردولتی به صورت تشکیل دفتر جلب مشارکت همگانی، در اجرای برنامه‌های پیشگیرانه و ترویج رفتار و فرهنگ سلامت اقدام نماید.

۳. جمع‌آوری و بومی‌سازی درس‌آموخته‌های کشور چین، کره جنوبی و

سازمان جهانی بهداشت در کنترل و پیشگیری از بیماری کرونا
۴. ایجاد ایستگاه‌های آموزش و توانمندسازی کنترل و پیشگیری بیماری کرونا جهت اصناف، صنایع و همچنین در تمامی فرودگاه‌های کشور و ترمینال‌های بزرگ و آموزش رانندگان و کارکنان ترمینال‌ها

۵. آموزش و توانمندسازی مستمر و سیستماتیک کارکنان نظام سلامت، پزشکان، پرستاران و دیگر نیروها در بیمارستان‌های دولتی، خصوصی و نظامی برای مدیریت بیماران مشکوک به کرونا

رویکردهای جهانی برای ارتقای سلامت، بر آموزش همگانی و ترویج سبک زندگی سالم تأکید نموده و توانمندسازی افراد و جوامع را در الویت قرار می‌دهند تا از این طریق با بهبود شیوه زندگی بر بیماری‌های واگیر و غیرواگیر که مشکل عمده جهانی و مورد تعهد ایران نیز می‌باشد، فائق آیند آموزش سلامت می‌تواند مردم را برای زندگی سالم‌تر توانمند سازد تا در راستای نقش‌آفرینی مثبت به کشور خود مفیدتر باشند.

رویکرد ارتقای سلامت با توجه به تأثیر در پیشبرد اهداف توسعه پایدار با محوریت "سلامت برای همه و همه برای سلامت" که مورد تأکید سازمان جهانی بهداشت قرار گرفته است، در شرایط بحران کنونی، قادر است ظرفیت‌های لازم را در ارتقای همه جانبه سواد سلامت جامعه و پیشگیری همه جانبه ایجاد نماید. انجمن علمی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ایران بر موارد ذیل به عنوان حوزه‌های اولویت‌دار آموزش و ارتقای سلامت در شرایط کنونی تأکید می‌نماید.

۱. در شرایط کنونی و مدیریت بحران، بزرگ‌ترین مسئولیت ستاد و مسئولین وزارت بهداشت، شفافیت، پاسخگویی، اعتمادسازی و اقناع کردن جامعه و نه فقط خبرنگاران و اطلاع‌رسانی صحیح به جامعه و

۱. * عضو وابسته فرهنگستان علوم پزشکی

- ۶. آموزش و توانمندسازی نیروهای نظامی کشور برای کسب آمادگی لازم جهت کمک به نظام سلامت
- ۷. برنامه ریزی رسانه ملی در اختصاص بخش قابل توجهی از شبکه‌های سراسری رادیویی و تلویزیونی، کاملاً هماهنگ با کمیته اطلاع رسانی وزارت بهداشت از نظر محتوایی، برای آموزش و راهنمایی مردم و آموزش به زبان ساده رفتارهای پیشگیرانه برای قشرهای کم سواد و به زبان های محلی در شبکه‌های استانی
- ۸. بهره‌وری از ظرفیت وزارت ارتباطات و شرکت‌های زیرمجموعه آن جهت ارائه دستورالعمل‌ها و پیام‌های ستاد
- ۹. ضرورت تهیه و ابلاغ پروتکل‌های تخصصی و اجرایی برای پزشکان و دیگر کادر بیمارستانی و نیز نهادهای اجتماعی اعم از پادگان‌ها، زندان‌ها، خانه سالمندان، هتل‌ها، باشگاه‌ها
- ۱۰. ارائه اطلاعات شفاف به متخصصان علوم پزشکی، بهداشتی و اجتماعی، روانی به منظور تحلیل و ارائه راهکارهای کنترل، قطع و کند کردن چرخه انتقال و همچنین تاب‌آوری و مقاوم‌سازی جامعه
- ۱۱. اطلاع‌رسانی مبتنی بر شواهد توسط وزارت و ارائه نظرات و تصمیمات مسئولین وزارت از جمله:
 - وجود برنامه عملیاتی سیستمی و دقیق برای اطلاع رسانی عمومی و ارتباط با رسانه‌ها و سایر سازمان‌های ذی‌ربط و ذی‌نفع
 - ✓ وجود خط سیر مشخص و مسئولیت‌های مشخص سازمان‌ها در نوع و شیوه اطلاع‌رسانی به عموم.
 - ✓ وجود توافق قبلی بر روی فرد (یا مقام) منتشرکننده اطلاعات
 - ✓ مشخص نمودن افرادی در سطح ملی و استانی و دیگر سطوح به عنوان فرماندهان عملیات کنترل بیماری و تعیین سطح اختیارات آنها
 - ✓ تعیین سطوح بحران در مناطق مختلف، معیارهای معیارهای تشخیص این سطوح، برنامه‌ها و اقدامات لازم در هر سطح
 - ✓ سازمان‌های درگیر در بحران بجز اعلام آمادگی رسانه‌ای، باید با تبیین وظایف، مسئولیت‌پذیر و موارد پاسخگویی آنها مشخص باشد
 - ✓ بهره‌گیری مناسب از فضاهای مجازی
 - ✓ تهیه و اجرای پروتکل مشخص و نوع پیام‌های متناسب با آنها برای ارائه در طول بحران برای جمعیت‌های خاص (مثلاً سالمندان، بیماران موارد خاص)؛
 - ✓ طراحی پیام‌ها، اشخاص انتقال‌دهنده پیام و شیوه‌های ارائه پیام برای همه نوع مخاطب درگیر در بحران
- طراحی یا مشخص نمودن محتوا و رسانه‌های مربوطه برای موضوعات مختلف بحران، مدیریت اطلاعات و مواد
- تعیین کانال‌های ارتباطی چندگانه برای مخاطبان متعدد در طول بحران توسط ستاد
- تشکیل تیم‌های تخصصی در مناطق مختلف کشور به منظور بررسی رویدادهای مختلف پدید آمده در رابطه با بیماری، تجزیه و تحلیل این رویدادها در کمترین زمان ممکن، انتشار رویدادهای بررسی شده به همراه اقدامات ممکن و یکپارچه در رابطه با هر مورد
- ایجاد آمادگی در مناطقی که بیماری هنوز شیوع پیدا نکرده است با آموزش‌های مناسب و صحیح، برگزاری مانورها و نیز استفاده از یک تیم معین از تمام این مناطق در استان‌های محل شیوع بیماری به منظور بالا بردن آمادگی
- برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری و تمرکز بر برنامه‌های پیشگیرانه و فرهنگ‌سازی با استفاده از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های گروه‌های ارتقای سلامت در کنار تمرکز و سرمایه‌گذاری بر برنامه‌های درمان‌محور
- یکی از سیاست‌های وزارت بهداشت تشویق مردم به ماندن در خانه و پرهیز از مسافرت و دید و بازدید ایام عید به منظور محدود کردن، کنترل و مقابله با گسترش ویروس کرونا (COVID-19) می‌باشد. اجرایی شدن این استراتژی نیازمند برگزاری یک کمپین ملی با همکاری، حمایت و مشارکت تمامی ارگان‌ها و رسانه‌های رسمی و غیررسمی در جامعه است. از همین رو، دو مورد زیر پیشنهاد می‌گردد:
 - ضروری است ترتیبی اتخاذ گردد تا صداوسیما، شهرداری‌ها و... از طریق بیلبوردهای سطح شهر، سیستم SMS وزارت بهداشت و وزارت ارتباطات و فضای مجازی و دیگر ارگان‌های رسمی و غیررسمی و مردمی، برای این کمپین شعارهایی متناسب تهیه نمایند تا در تمامی برنامه‌های صداوسیما و بیلبوردها به اشتراک گذاشته شود.
 - جهت تحقق استراتژی‌های ستاد پیشگیری و مقابله با ویروس کرونا (COVID-19)، لازم است که روابط عمومی وزارت بهداشت، با فراخوان ملی و حمایت‌طلبی و جلب مشارکت داوطلبانه متخصصان حوزه رسانه در جهت ایجاد کمپین‌های همگانی در فضای مجازی اقدام نموده و از تخصص و توان اجتماعی آنها بهره‌گیری شود. در مرحله بعد، لازم است مشارکت "اینفلوئنسرها" نیز جلب گردد؛ که در صورت انجام این مهم، می‌توان جریانی مؤثر در جهت اجرای استراتژی‌های وزارت بهداشت ایجاد نمود.

Role of Education and Health Promotion in Emergencies

MohammadHossin Taghdisi^{1*}

Abstract

Health promotion is important in advancing Sustainable Development Goals by focusing on "Health for All and All for Health"; this can create the necessary hype to promote comprehensive health, media and clinical literacy of the community and promote prevention. The Iranian Health Education and Promotion Association emphasize the priorities of health in the current situation.

The greatest responsibility of the headquarters and officials of the Ministry of Health is transparency, accountability, trust building and informing community to promote prevention, self-care and improve community health. Using the capacity of non-governmental organizations by establishing public participation makes use of lessons learned by other countries of the world. The current systematic approach, in addition to coordinating all relevant organizations and institutions, makes it possible to plan short and medium-term strategic programs for management of crises. This management and distribution of tasks help to overcome the crisis at hand and create a culture of harmonious management by using formal and informal social capital.

Keywords: Emergencies, Health Promotion, Self Care

1. *Affiliated Member of Academy of Medical Sciences